

Kulttuurineuvos Eero Niinikosken puhe Kymenlaakson Kulttuurigaalassa Kouvolassa 23.3.2024

Arvoisa rouva ministeri, hyvät kutsuvieraat

Toivotan teidät gaalan palkintoraadin puolesta tervetulleiksi tähän Kymenlaakson ensimmäiseen Kulttuurigaalaan. Tilaisuuden järjestävällä taholla Kymenlaakson kulttuurin tuki ry:llä on tarkoitus tehdä gaalasta jokavuotinen perinne. Vaikka luulisi, että vastaavia palkitsemisjuhlia pidettäisiin ympäri Suomea, niin näin ei kuitenkaan ole. Tämäntyyppinen gaala järjestetään meidän lisäksi ainoastaan Keski-Suomessa ja Kainuussa. Näistäkin Kymenlaakson gaala poikkeaa siinä, että tilaisuuden järjestäjänä on kulttuurin tukemiseen perustettu uusi yhdistys ja pääasiallisena rahoittajana laaksokunnan elinkeinoelämä.

Kulttuurigaalan palkintoraatiin kutsuttiin jäseniksi maakunnan kulttuurielämän eri osa-alueilla työskenteleviä ammattilaisia, jotka haluaisin teille nopeasti esitellä. Mennään aakkosjärjestyksessä: konsuli **Tuomas Hoikkala**, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulun koulutusalan johtaja **Petteri Ikonen**, pelitaiteen läänintaiteilija (emeritus) **Jaakko Kemppainen**, Teatterikorkeakoulun näyttelijätaiteen professori **Elina Knihtilä**, yrittäneuvos **Rauno Kukkonen**, Kouvolan Teatterin johtaja **Tiina Luhtaniemi**, Kotkan Satama-areenan toimitusjohtaja **Tiina Salonen** ja kirjailija **Tarja Tornaesus**.

Raati piti pitkiä kokouksia ja keskusteli palkittavista vilkkaasti. Päätökset syntyivät keskustelemalla, ei tarvinnut äänestää. Jääviystilanteitakin toki syntyi, mutta ne hoidettiin normaaliin tapaan, eli itsensä jäävänneet raatilaiset poistuvat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Ja senkin rohkenen tunnustaa, ettei palkittavista ollut suinkaan pulaa. Ehkä vaikein tehtävämme oli palkintokategorioista päättäminen. Lähtökohtana oli kymmenen kategoriaa, joiden lisäksi halusimme antaa neljä kunniamainintaa ja yhden erikoispalkinnon. Kategorioiden nimeämisessä koetimme pysyä ajan hengessä, joten niissä näkyvät mm. lasten ja nuorten kulttuuriharrastukset, lukemaan innostaminen ja ylipäänsä nuoremman kansanosan hyvinvointi. Perinteisistä taidelajeista esiin nousi teatteri sekä ammattiteatterin että

harrastajateatterin muodossa. Sekin on vielä todettava, että tämänvuotisten palkinnonsaajien joukossa ei ole kuvataiteilijoita eikä taideseuroja tai vapaita ryhmittymiä. Ehdokkaista ei toki jokivarressa ole pulaa, vaan sopivista kategorioista. Vuoden päästä tämä puute korjataan, koska kategoriat eivät saa olla kiveen hakattuja.

Entäpä sitten palkinnot? Gaalan puuhamiehet antoivat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun eli Xamkin sisustusarkkitehtuuri- ja kalustesuunnittelulinjan oppilaille kilpailutehtävän Gaalan keskeisen palkintoesineen suunnittelusta. Oppilailla oli tehtävään vapaat kädet. Kisan voitti **Liinu Louhikosken** muotoilema puinen esine nimeltä ”Kanto”.

Se on saanut innoituksen Suomen kansallissoittimesta kanteleesta, joka symboloi taiteellisuutta ja henkistä kulttuuria. Soittimen kuusi ”kieltä” kuvastavat puolestaan Kymenlaakson kuntia ja kaupunkeja. Suunnittelija on nokkelasti ottanut palkintoon mukaan kierrätysteeman, sillä osa esineestä on otettu vanhasta puuhenkarista. Materiaali on pääosin koivua, mikä puolestaan symboloi Kymenlaakson rikasta luontoa ja perinteistä metsäteollisuutta.

Palkinto ei kuitenkaan ole perinteisen kanteleen kokoinen, sillä sen korkeus on 21cm eli täsmälleen sama kuin paperimaakunnan yhden keskeisen tuotteen A4-arkin leveys.

Hyvä juhlaväki, toivotan teille sekä rattoisaa että toivottavasti yllätyksellistä gaalailtaa.